

GEBRUIK MASSATABELLEN

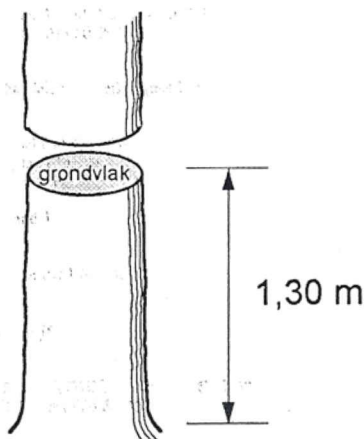
Het volume van een staande boom is gemakkelijk te schatten met behulp van een zogenaamde massa- of kubeertabel. Deze geeft voor iedere combinatie van Diameter op borsthoogte (Dbh) en boomhoogte het boomvolume weer voor de gemiddelde Nederlandse situatie. Er bestaan massatabelen die het volume spilhout weergeven (stam minus takken) of het werkhoutvolume (stam minus takken en top). Voor iedere boomsoort is er een afzonderlijke tabel.

Een volumeschatting op basis van een massatabel is niet altijd even nauwkeurig, omdat de boomvorm ter plekke kan afwijken van het Nederlandse gemiddelde. De massatabel is daarom ongeschikt voor volumebepaling ten behoeve van de houtverkoop. Voor een opstandsbeoordeling is het gebruik van de massatabel niet bezwaarlijk.

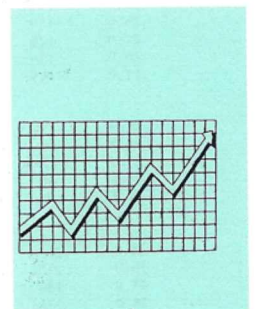
Voor het schatten van het volume (voorraad) van een opstand, gebruiken we de Dbh en de hoogte van de opstandsmiddenboom en vermenigvuldigen het volume van deze boom met het stamtal per hectare. De opstandsmiddenboom is de (fictieve) boom, waarvan het grondvlak (zie figuur) gelijk is aan het gemiddelde grondvlak van de opstand. Deze boom heeft het gemiddelde opstandvolume.

voorbeeld

Een grovedennenopstand heeft een stamtal van 750 stuks per hectare. De opstandsmiddenboom heeft een Dbh van 21 centimeter en een hoogte van 16 meter. In de tabel aan ommezijde is af te lezen dat de middenboom een spilhoutvolume heeft van 282 kubieke decimeter (= 0,282 kubieke meter). Het volume spilhout van de opstand is dus $750 \times 0,282 = 211$ kubieke meter per hectare.

$$\text{grondvlak} = 0,25 \times \pi \times \text{Dbh}^2$$

Informatie- en KennisCentrum
Natuurbeheer, Wageningen

Afdeling Bos en Beplantingen
Rino Jans, 31-05-95

T(08370)74878

publicaties

Dik, E.J., 1984. De schatting van het houtvolume van staande bomen van een aantal in de bosbouw gebruikte soorten. Uitvoerig verslag Band 19, nr. 1, Rijksinstituut voor onderzoek in de bos- en landschapsbouw 'De Dorschkamp', Wageningen.

Schoonderwoerd, H. et al., 1991. Massatabellen voor berk, beuk, es en inlandse eik (bos-bomen). Rapport 23, Daamen, Schoonderwoerd, Miédema en de Klein.

Bijlage III

Spilhoutvolumetabellen (Stem volume tables)

GROVEDEN

: SPIL-VOLUME (Kege) + bast in dm³ N = 1207

03-FEB-84

VOLUME = DIAM.** 1.82075 * BOOMHOOGTE ** 1.07427 * EXP(-2.88085)

BOOM - HOOGTE (m)

DIAM.(cm)	5.0	6.0	7.0	8.0	9.0	10.0	11.0	12.0	13.0	14.0	15.0	16.0	17.0	18.0	19.0	20.0	21.0	22.0	23.0	24.0
5.0	6.	7.	8.	10.	11.	12.	14.	15.	17.	18.	19.	21.	22.	23.	25.	26.	28.	29.	31.	32.
6.0	8.	10.	12.	14.	16.	17.	19.	21.	23.	25.	27.	29.	31.	33.	35.	37.	39.	41.	43.	45.
7.0	11.	13.	16.	18.	21.	23.	25.	28.	30.	33.	36.	38.	41.	43.	46.	48.	51.	54.	56.	59.
8.0	14.	17.	20.	23.	26.	29.	33.	36.	39.	42.	45.	49.	52.	55.	58.	62.	65.	68.	72.	75.
9.0	17.	21.	25.	29.	32.	36.	40.	44.	48.	52.	56.	60.	64.	68.	72.	77.	81.	85.	89.	93.
10.0	21.	25.	30.	35.	39.	44.	49.	54.	58.	63.	68.	73.	78.	83.	88.	93.	98.	103.	108.	113.
11.0	25.	30.	36.	41.	47.	52.	58.	64.	69.	75.	81.	87.	93.	99.	104.	110.	116.	122.	128.	134.
12.0	29.	35.	42.	48.	55.	61.	68.	75.	81.	88.	95.	102.	109.	115.	122.	129.	136.	143.	150.	157.
13.0	34.	41.	48.	56.	63.	71.	79.	86.	94.	102.	110.	118.	126.	134.	142.	150.	158.	166.	174.	182.
14.0	39.	47.	55.	64.	73.	81.	90.	99.	108.	117.	126.	135.	144.	153.	162.	171.	180.	190.	199.	208.
15.0	44.	53.	63.	73.	82.	92.	102.	112.	122.	132.	142.	153.	163.	173.	184.	194.	204.	215.	225.	236.
16.0	49.	60.	71.	82.	93.	104.	115.	126.	137.	149.	160.	172.	183.	195.	207.	218.	230.	242.	254.	265.
17.0	55.	67.	79.	91.	103.	116.	128.	141.	153.	166.	179.	192.	205.	218.	231.	244.	257.	270.	283.	296.
18.0	61.	74.	88.	101.	115.	128.	142.	156.	170.	184.	199.	213.	227.	241.	256.	270.	285.	300.	314.	329.
19.0	67.	82.	97.	112.	127.	142.	157.	172.	188.	203.	219.	235.	251.	266.	282.	298.	314.	331.	347.	363.
20.0	74.	90.	106.	122.	139.	156.	172.	189.	206.	223.	241.	258.	275.	293.	310.	328.	345.	363.	381.	399.
21.0	81.	98.	116.	134.	152.	170.	188.	207.	225.	244.	263.	282.	301.	320.	339.	358.	377.	397.	416.	436.
22.0	89.	107.	126.	146.	165.	185.	205.	225.	245.	266.	286.	307.	327.	348.	369.	390.	411.	432.	453.	474.
23.0	95.	116.	137.	158.	179.	201.	222.	244.	266.	288.	310.	332.	355.	377.	400.	423.	445.	468.	491.	514.
24.0	103.	125.	148.	171.	196.	217.	240.	264.	287.	311.	335.	359.	383.	408.	432.	457.	481.	506.	531.	555.
25.0	111.	135.	159.	184.	209.	234.	259.	284.	310.	335.	361.	387.	413.	439.	465.	492.	518.	545.	572.	598.
26.0	119.	145.	171.	197.	224.	251.	278.	305.	333.	360.	388.	416.	444.	472.	500.	528.	557.	585.	614.	643.
27.0	128.	155.	183.	211.	240.	269.	298.	327.	356.	386.	415.	445.	475.	505.	535.	566.	596.	627.	657.	688.
28.0	136.	166.	196.	226.	256.	287.	318.	349.	381.	412.	444.	476.	508.	540.	572.	605.	637.	670.	702.	735.
29.0	145.	177.	209.	241.	273.	306.	339.	372.	406.	439.	473.	507.	541.	575.	610.	644.	679.	714.	749.	782.
30.0	155.	188.	222.	256.	291.	326.	361.	396.	432.	467.	503.	539.	576.	612.	649.	685.	722.	759.	797.	834.
31.0	164.	200.	236.	272.	309.	346.	383.	420.	458.	496.	534.	573.	611.	650.	689.	728.	767.	806.	846.	885.
32.0	174.	211.	250.	288.	327.	366.	406.	445.	485.	526.	566.	607.	647.	688.	730.	771.	812.	854.	896.	938.
33.0	184.	224.	264.	305.	346.	387.	429.	471.	513.	556.	599.	642.	685.	728.	772.	815.	859.	903.	947.	992.
34.0	194.	236.	279.	322.	365.	409.	453.	497.	542.	587.	632.	677.	723.	769.	815.	861.	907.	954.	1000.	1047.
35.0	205.	249.	294.	339.	385.	431.	477.	524.	571.	619.	666.	714.	762.	810.	859.	908.	956.	1005.	1055.	1104.
36.0	215.	262.	309.	357.	405.	454.	503.	552.	601.	651.	701.	752.	802.	853.	904.	955.	1007.	1058.	1110.	1162.
37.0	226.	275.	325.	375.	426.	477.	528.	580.	632.	685.	737.	790.	843.	897.	950.	1004.	1058.	1112.	1167.	1221.
38.0	238.	289.	341.	394.	447.	501.	555.	609.	664.	719.	774.	829.	885.	941.	998.	1054.	1111.	1168.	1225.	1282.
39.0	249.	303.	358.	413.	469.	525.	581.	638.	696.	753.	811.	870.	928.	987.	1046.	1105.	1165.	1224.	1284.	1344.